

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Michał Justyn
Nazwisko: Bobrzyński
Miejsce urodzenia: Puławy
Data urodzenia: 14-04-1947
Imię ojca: Aleksander
Imię matki: Ewelina
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów

Stan zachowania

Uwagi

W dniu 22.09.1982 Michał Bobrzyński, wówczas nauczyciel akademicki na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim, został zarejestrowany przez Wydział III KW MO Lublin pod nr rej. 28527, jako „osoba” do Sprawy Operacyjnego Rozpracowania krypt. „Skauci” (nr rej. 26987). Sprawę tę założył Wydział III KW MO Lublin 13.10.1981. Z dniem 25.11.1988 przejął ją do prowadzenia RUSW Lublin. Rozpracowanie dotyczyło „oddziaływania kościoła rzymskokatolickiego na ochraniane środowisko”, tj. „młodzież szkół ponadpodstawowych”. Według karty rejestracyjnej, podstawę do objęcia Michała Bobrzyńskiego kontrolą w ramach SOR „Skauci” stanowiły „materiały agenturalne”. W styczniu 1990 roku sprawę „zdjęto z ewidencji operacyjnej”. Materiały, liczące 5 „teczek”, zniszczono w jednostce operacyjnej za Protokołem brakowania akt Nr 028/90 z dnia 26.01.1990.

Materiały SOR "Skauci" KW MO/WUSW Lublin zniszczono w 1990 roku. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych oraz ogólnej informacji na temat sprawy w aktach o sygn. IPN Lu 0338/70 (32/70) Wydział „C” WUSW Lublin, Wykazy spraw operacyjnych dla Kierownictwa WUSW, lata 1984-1986.

Dziennik korespondencyjny Wydziału III KW MO Lublin, prowadzony w okresie 10.04.1981 - 14.05.1982. Pod poz. 0766 (w ramach 1981 roku), znajduje się tu wpis dotyczący korespondencji wysłanej 30.11.1981 do Wydziału III KW MO Jelenia Góra, odnoszącej się do „kontaktów” innej osoby z Michałem Bobrzyńskim.

Akta o sygn. IPN Lu 0185/2 (169/2).

Dziennik korespondencyjny Wydziału III KW MO Lublin, prowadzony w okresie 15.05.1982 - 28.07.1983. W dniu 30.08.1982, pod poz. 0844, zarejestrowano tu pismo Wydziału III KW MO Częstochowa z 23.08.1982, które dotyczyło dwóch osób, w tym Michała Bobrzyńskiego.

Akta o sygn. IPN Lu 0323/1 (169/3).

Informacje Inspektoratu Kierownictwa SB KW MO Lublin, dotyczące „sytuacji społeczno-politycznej w woj. lubelskim” za okres 04.05.1982 - 24.09.1982. W informacji z 01.09.1982 (zarejestrowanej w Wydziale „C” 08.09.1982, pod nr 28433) podano, że w dniach 15-16.08.1982 na Jasnej Górze odbyły się uroczystości, w których wzięła udział trzydziestoosobowa „grupa jednolicie umundurowanych harcerzy z Lublina”. Michała Bobrzyńskiego wymieniono jako jednego z dwóch opiekunów tej grupy.

Akta o sygn. IPN Lu 0367/5 (111/30).

Informacje Wydziału III „A”/ Wydziału V KW MO/WUSW Lublin z lat 1979-1984, dotyczące sytuacji w zakładach pracy woj. lubelskiego oraz w kontrolowanych operacyjnie środowiskach i organizacjach. W „Informacji dot. nielegalnych grup działających na terenie woj. lubelskiego” z dnia 14.10.1983, przeznaczonej dla I Sekretarza KW PZPR w Lublinie, scharakteryzowano m.in. „Niezależny Ruch Harcerski”. Podano, że jest to „organizacja działająca w stylu przedwojennego skautingu” i wymieniono jej „założycieli”, wśród których wskazano „prac. naukowego KUL” – Michała Bobrzyńskiego. Odnotowano także, iż „aktualnie działalność NRH odbywa się głównie w ramach spotkań duszpasterskich organizowanych przez zakon Jezuitów w Lublinie”.

Akta o sygn. IPN Lu 0374/27 (71/27).

Teczka kandydata na tajnego współpracownika ps. „Mały” (nr rej. 30545), obejmująca lata 1977-1988/1989, odnosząca się do osoby zarejestrowanej w tym charakterze (formalnie w 1984 roku) przez Kierownictwo SB KW MO Lublin. Znajduje się tu notatka służbowa Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego ds. SB MO Lublin z 07.12.1983, dotycząca rozmowy przeprowadzonej przez niego ze wspomnianą osobą. Jednym z poruszonych wtedy tematów była „sprawa NRH [Niezależny Ruch Harcerski]”, który „w całości przestał być legalny i działa z pozycji wrogich – do działalności duszpasterstwa liturgicznego”. Ponadto, w ocenie Zastępcy Komendanta Wojewódzkiego ds. SB, członkowie NRH bezprawnie używali „mundurów i oznak Związku Harcerstwa Polskiego”. W związku z tym postulował on, aby jego rozmówca, korzystając ze swoich możliwości, wpłynął na to, by „organizatorzy, tzn. szczególnie [Michał] Bobrzyński i on sam eliminowali te elementy”.

Akta o sygn. IPN Lu 00103/643 (19549/I).

„Informacje dot. sytuacji społeczno-politycznej woj. lubelskiego” za okres 01.01.1984 - 30.04.1984, opracowane w WUSW Lublin. Znajdują się tu wzmianki dotyczące Michała Bobrzyńskiego, odnoszące się do jego działalności związanej z Niezależnym Ruchem Harcerskim. W informacji z 15.02.1984 (zarejestrowanej w Wydziale „C” 01.03.1984, pod nr 30782) podano, że był on jednym z działaczy NRH, którzy otrzymali zaproszenie na „Wielkopostny dzień skupienia”, mający odbyć się 10-11.03.1984 w Ołtarzewie k. Warszawy. W informacji z 15.03.1984 (zarejestrowanej w Wydziale „C” 12.04.1984, pod nr 31061) potwierdzono jego uczestnictwo w tym spotkaniu. Natomiast według informacji z 29.03.1984 (zarejestrowanej w Wydziale „C” 12.04.1984, pod nr 31072), w dniu 23.03.1984 w Prokuraturze Wojewódzkiej w Lublinie przeprowadzono „rozmowy profilaktyczno-ostrzegawcze” z trzema „b. aktywistami Niezależnego Ruchu Harcerskiego, kontynuującymi (...) działalność w tzw. >Liturgicznej Służbie Ołtarza<”, w tym z Michałem Bobrzyńskim. Zreferowano jego „wyjaśnienia”, w których stwierdził m.in., iż „po wprowadzeniu stanu wojennego zaprzestał całkowicie działalności w NRH” oraz wyraził przekonanie, że „działalność ruchu liturgicznego jest legalna”. Odnosił się też do korzystania z „symboli” ZHP. Ponadto „oświadczył, że treść całej rozmowy przekaze b-powi B. Pylakowi”.

Akta o sygn. IPN Lu 0139/1 (126/1).

„Informacje sytuacyjne” z rejonowych urzędów spraw wewnętrznych woj. lubelskiego za okres 31.01.1984 - 30.12.1985. Michał Bobrzyński został wspomniany w „Informacji dot. dalszych inicjatyw działaczy Harcerskiego Ruchu Liturgicznego” z dnia 27.03.1984, opracowanej w RUSW Puławy na podstawie danych od TW ps. „Adam” (zarejestrowano w Wydziale „C” WUSW Lublin 12.04.1984, pod nr 31071). Omówiono tu przebieg „Wielkopostnych dni skupienia”, mających miejsce w dniach 10-11.03.1984 w Ołtarzewie. Podano, że „w spotkaniu tym brało udział około 60 osób, w większości z Lublina”. Jednym z jego uczestników był Michał Bobrzyński. Tajny współpracownik zauważył również, że M. Bobrzyński „utrzymuje bardzo dobre kontakty z klerem w Ołtarzewie oraz z Prowincjałem Jezuitów w Warszawie”. Zaznaczył także, iż „istnieje możliwość odbywania w Ołtarzewie zakonspirowanych spotkań Harcerskiego Ruchu Liturgicznego”.

Akta o sygn. IPN Lu 0141/9 (130/11).

Mikrofilm z akt Sprawy Operacyjnego Sprawdzenia krypt. „Niezależni” (nr rej. 30442), prowadzonej w latach 1984-1987 przez RUSW Puławy, w związku z powstaniem w Wąwolnicy „nieformalnej organizacji pn. >Liturgiczna Służba Bogu<”. Jak wynika z Meldunku operacyjnego z dnia 25.07.1984, organizację tę uznano za „odgałęzienie Harcerskiego Ruchu Liturgicznego w Lublinie”. Jednocześnie stwierdzono, że pracujący na KUL Michał Bobrzyński, którego określono jako „czołowego działacza HRL”, „utrzymuje osobiste kontakty” z księdzem, będącym „założycielem i opiekunem LSB w Wąwolnicy”.

Mikrofilm o sygn. IPN Lu 0229/1067 (11172/2).

Akta Sprawy Obiektowej (SO) krypt. „Edukacja” (nr rej. 26114), prowadzonej w latach 1980-1990 przez Wydział III KW MO/WUSW Lublin/ Wydział OKPP WUSW Lublin, w celu „zapobiegania, rozpoznawania, wykrywania, ograniczania i likwidowania antysocjalistycznej i antypaństwowej działalności (...) w instytucjach i placówkach oświatowo-wychowawczych na obszarze województwa lubelskiego”. Znajduje się tu „Informacja dot. sytuacji społeczno-politycznej i operacyjnej w obiekcie >Oświata i Wychowanie<” z dnia 17.08.1984, gdzie wymieniono Michała Bobrzyńskiego jako jednego z twórców Niezależnego Ruchu Harcerskiego, którzy wprawdzie „odstąpili od oficjalnego posługiwania się nazwą NRH, nie zrezygnowali jednak z kontynuowania działalności w tym kierunku”. Zaznaczono przy tym, że NRH „zdelegalizowano” po 13.12.1981, ale podjęto działania „w nowej formie” – poprzez „Ruch Liturgiczny Harcerzy”, funkcjonujący też pod nazwami „Harcerski Ruch Liturgiczny, Liturgiczna Służba Ołtarza, Liturgiczna Służba Bogu”.

Akta o sygn. IPN Lu 018/190 t. 2 (326/IV), akta o sygn. IPN Lu 0141/5 (130/5) „Informacje sytuacyjne” Wydziału III KW MO/WUSW Lublin z lat 1978-1985, tu: egzemplarz „Informacji” z 17.08.1984.

Kopie „Informacji” Kierownictwa WUSW Lublin, opracowywanych w drugim półroczu 1984 roku. W „Informacji dot. sytuacji społeczno-politycznej” z 20.08.1984, przeznaczonej dla I Sekretarza KW PZPR w Lublinie, powiadamiano m.in., że w dniach 04-15.08.1984 odbyła się pielgrzymka do Częstochowy, w której wzięła udział grupa młodzieży, reprezentująca „tzw. Liturgiczną Służbę Ołtarza”. Grupie tej „przewodził animator, aktywista i przywódca tego ruchu Michał Bobrzyński”. Dodano, iż „grupa ta wyróżniała się w kolumnie pielgrzymów ubiorem - mundurami harcerskimi z czarnymi chustami”.

Akta o sygn. IPN 0276/161 (265/161).

Dziennik korespondencyjny Wydziału III WUSW Lublin, prowadzony w okresie 07.03.1986 - 10.11.1986. Pod pozycją 00821 znajduje się zapis z datą wpływu 09.07.1986, dotyczący korespondencji z dnia 07.07.1986, otrzymanej od Kierownika Grupy Operacyjno-Śledczej WUSW Lublin, odnoszącej się do dwóch osób, w tym Michała Bobrzyńskiego.

Akta o sygn. IPN Lu 0185/5 (169/7).

Akta Sprawy Obiektowej krypt. „Prawica” (nr rej. 27105), prowadzonej przez Wydział IV KW MO/WUSW Lublin w latach 1981-1989, w związku z kontrolą operacyjną Klubu Katolickiego w Lublinie, skupiającego „w swoich szeregach wielu aktywnych działaczy katolickich związanych z Katolickim Uniwersytetem Lubelskim”. Znajdują się tu pojedyncze wzmianki na temat Michała Bobrzyńskiego, odnoszące się do jego członkostwa w KK („Protokół z kontroli stowarzyszenia zarejestrowanego pn. >Klub Katolicki< w Lublinie” za 1986 rok, „Lista członków zwyczajnych Klubu Katolickiego w Lublinie”).

Akta o sygn. IPN Lu 018/176 (293/IV).

Zgromadzone w Wydziale „C” WUSW Lublin egzemplarze „Informacji sytuacyjnych Szefa WUSW Lublin” z okresu 22.05.1987 - 31.07.1987. W informacji z dnia 26.05.1987 (zarejestrowanej w Wydziale „C” 04.06.1987, pod nr 36197) powiadomiono m.in., że w związku z pobytem papieża Jana Pawła II w Tarnowie, „duszpasterstwo harcerek i harcerzy planuje zorganizować (...) w dniach 9-10.06.1987 r. zlot harcerzy z całego kraju, którego celem będzie m.in. zdobycie sprawności >Białej Służby<”. Podano jednocześnie, że Michał Bobrzyński, będący „organizatorem działalności HSL [Harcerska Służba Liturgiczna] na terenie Lublina”, otrzymał w związku z tym „komunikat specjalny” dla pielgrzymek harcerskich, sygnowany przez duszpasterstwo harcerzy. Omówiono w nim kwestie organizacyjne, dotyczące działań „młodzieży zrzeszonej w HSL” podczas pobytu papieża w Polsce.

Akta o sygn. IPN Lu 0113/5 (159/5).

Dokumentacja dotycząca „rozpoznania operacyjnego”, prowadzonego w 1987 roku przez Wydział III WUSW Lublin w ramach operacji „Zorza II” (wizyta Jana Pawła II w Polsce). Michał Bobrzyński, wówczas pracownik naukowy KUL, został wymieniony w „Analizie dot. uczestnictwa środowisk oświaty i wychowania w spotkaniach z papieżem”, datowanej na 06.07.1987. Podano tu, że podczas mszy z udziałem Jana Pawła II na osiedlu Czuby w Lublinie, M. Bobrzyński – „organizator HSL”, kierował (liczącą ok. 100 osób) grupą Harcerskiej Służby Liturgicznej, która pełniła rolę „jednej z kościelnych służb porządkowych w sektorach strefy I”.

Akta o sygn. IPN Lu 0180/13 (152/20).

Informacje i meldunki dzienne WUSW Radom, przesyłane do Gabinetu Ministra Spraw Wewnętrznych w 1988 roku. W meldunku z dnia 20.11.1988 przedstawiono m.in. przebieg radomskiego III Tygodnia Katolickiej Nauki Społecznej. Podano tu, że 19.11.1988 w kościele pw. Matki Bożej Miłosierdzia w Radomiu „odbyło się kolejne spotkanie z tego cyklu”, podczas którego „z wykładem na temat: >Harcerska metoda wychowawcza< wystąpił Hm. [harc mistrz] Michał Bobrzyński – Naczelnik HSL >Zawiszacy< w Lublinie”. Zreferowano też podstawowe tezy wykładu i odnotowano, że było na nim obecnych ok. 100 osób.

Akta o sygn. IPN Ra 02/65 (111/Ad).

Pisma przewodnie do kart wysyłanych przez Wydział „C” WUSW Lublin do Biura „C” MSW w latach 1985-1990. W piśmie z dnia 12.12.1988 znajduje się wykaz „osób i spraw ewidencji operacyjnej”, do których odnosiły karty przesłane wówczas do Biura „C” MSW - były to rejestracje przekazane z Wydziału III WUSW Lublin do nowo powstałego pionu SB w RUSW Lublin. W tej grupie wymieniono Michała Bobrzyńskiego, zarejestrowanego pod nr 28527. Kolejną dotyczącą go kartę (również z odniesieniem do nr rej. 28527) przesłano do Biura „C” MSW przy piśmie z dnia 05.02.1990 - tym razem wśród rejestracji, które „anulowano”.

Akta o sygn. IPN Lu 0276/116 (265/116).

Informacje dotyczące Michała Bobrzyńskiego umieszczono w komputerowym zbiorze danych SB (ZSKO). W zapisie podano, że 22.09.1982 został on zarejestrowany przez Wydział III KW MO Lublin pod numerem 28527.

Wydruk "Informacji o osobie" z komputerowego zbioru danych Służby Bezpieczeństwa (ZSKO).